

ESIOPETUKSEN OPETUSSUUNNITELMAAN PERUSTUVA LUKUVUOSISUUNNITELMA LUKUVUODELLE 2018 - 2019

(Palautetaan elokuun loppuun mennessä)

Päiväkoti: _____

Esiopetusyksikkö: Huutijärven esiopetus _____

Esiopetusyksikön yhteistyökoulu: Huutijärven koulu _____

Päivämäärä 30.08.2018 /

Esiopetusyksikön esimiehen allekirjoitus Sirpa Tehomaa _____

versio numero	päivämäärä ja muutoksen tekijä	muutos
1		

1 ESIOPETUKSEN YLEINEN JÄRJESTÄMINEN

(esim. esiopetuksen työ- ja loma-ajat, henkilökunta)

Esiopetus noudattaa koulun loma- ja työaikoja, Syyslukukausi 09.08. - 21.12.2018. Syysloma 15. - 21.10.2018. Kevätlukukausi 07.01. - 01.06.2019. Talviloma 25.02. - 03.03.2019.

Henkilökunta: Päiväkodinjohtaja, 3 päiväkodinopettajaa ja 2 päivähoitajaa

2 ESIOPETUKSEN TOIMINTAKULTTUURI

2.1 Suunnittelun periaatteet

(esim. suunnitteluajankohdat ja käytännöt)

Päiväkodinopettajat vastaavat suunnittelusta ja toteutuksesta yhdessä päivähoitajien kanssa. Opettajille on varattu suunnittelu-aikaa keskimäärin 5h/viikko. Päivähoitajat osallistuvat tiimipalaveriin ja toteuttavat omalta osaltaan yhdessä tehtyä suunnitelmaa. Yksikön ja alueen pedagogisissa illoissa tehdään myös suunnittelua ja arviointia. Huoltajien ja lasten osallisuus suunnittelussa: vanhempien toiveita ja ajatuksia kerätään esim. vanhempainillassa ja esiopetuksen oppimissuunnitelmassa. Lapset kertovat omia toiveitaan mm lasten kokouksissa.

2.2 Liikunta toimintakulttuurissa

Liikunnalla on tärkeä osa päivässä. Liikumme päivittäin sekä sisällä että ulkona. Koulun sali on 3 tuntia viikossa esiopetuksen käytössä. Liikkumalla opitaan uusia asioita ja tutustutaan ympäristöön niin sisällä kuin ulkona. Enemmän liikettä, vähemmän istumista!

2.3 Ilmiöpohjaisuus ja toiminnallisuus opetuksessa

(esim. laaja-alaisen osaamisen huomioiminen opetuksessa)

Varhaiskasvatuksen puolella toiminta on ilmiöpohjaista jo lastentarha-perinteen pohjalta. Asioita lähdetään käsittelemään lasten kiinnostuksen pohjalta tekemisen ja kokemusten kautta. Perehdymme asioihin kokonaisvaltaisesti, jolloin saman aihepiirin äärellä tutkimme ja opimme sekä matemaattisia, kielellisiä, luonnontieteellisiä, sosiaalisia ym. asioita. Leikillä on tärkeä osa esikoululaisen elämässä. Leikin avulla opitaan esim. vuorovaikutustaitoja.

Toiminnallisuus tarkoittaa meillä yksin tai yhdessä tekemistä, kokeilemista ja tutkimista, oman ajattelun tukemista.

2.4 Esiopetusyksikön omat kehittämiskohteet

Tasa-arvo ja yhdenvertaisuus:

Uusi suunnitelma otettu käyttöön, siihen tutustuminen ja koulutus ja arjen toimintaan jalkauttaminen

Tieto- ja viestintäteknologia:

TVT-koulutus sekä TVT-vastaavalle että henkilökunnalle

Lasten kanssa iPadit käytössä

Osallisuus:

Huoltajien osallisuuden vahvistaminen: erilaiset kyselyt, verkostoituminen toisten perheiden kanssa, viikkotiedotteet

Tunnetaidot: käytetään Askeleittain- materiaalia tunnetaitojen harjoittelussa.

Omaehtoisen ja ohjatun liikunnan lisääminen oppimisessa ja arjessa.

2.5 Projektit

Lasten kiinnostusten kohteista nousee erilaisia projekteja lukuvuoden aikana

2.6 Retket

Retkiä tehdään sekä yksittäisinä ryhminä että koko esiopetuksen kanssa. Lähiretket ilmoitetaan viikkokirjeissä. Pidempiä retkiä, Tampere silloin määränpää, ei tule enempää kuin 1/lukukausi. Niistä ilmoitetaan heti kun kohde ja aikataulu varmistuu.

3 LASTEN JA VANHEMPIEN OSALLISUUS ESIOPETUKSESSA

3.1 Lapsen osallisuus esiopetuksessa

Lasten toiveita ja ajatuksia kuunnellaan ja otetaan huomioon päivittäin. Lapsilta on kysytty heti alkusyksystä heidän toiveitaan kuluvalle lukuvuodelle. Lapset osallistuvat käytännön suunnitteluun, toteutukseen ja arviointiin päivittäin.

3.2 Vanhempien osallisuus esiopetuksessa

Vanhempien toiveita ja ajatuksia kerätään erilaisilla kyselyillä, vanhempainillassa, eteisgallupeilla ja päivittäisessä kanssakäymisessä. Vanhemmat voivat osallistua myös suunnitteluun halutessaan.

3.3 Lapsen esiopetuksen oppimissuunnitelma

- lasten ja vanhempien osallisuus suunnitelman laadinnassa
- laatimiseen ja arviointiin liittyvät käytännöt

Jokaiselle lapselle tehdään oma oppimissuunnitelma alkusyksystä. Laadintaan osallistuu päiväkodinopettaja, esioppilas ja huoltajat. Suunnitelmaan kirjataan lapsen vahvuudet, tuen tarpeet ja muut kasvuun ja kehitykseen ja oppimiseen vaikuttavat tekijät. Suunnitelmaan palataan aina kun tarvetta on ja arviointia suunnitelmasta tehdään koko esiopetusvuoden ajan.

3.4 Tiedottaminen

Tiedottaminen hoidetaan sähköpostin ja Päikky-sovelluksen kautta pääsääntöisesti, tarvittaessa vielä puhelimella ja esiopetuksen ilmoitustaululla. Lasta tuodessa ja hakiessa vaihdetaan kuulumisia, kuljetusoppilaiden osalta puhelut ja tekstiviestit ovat nopein tapa hoitaa päivittäisiä asioita.

4 YHTEISTYÖTAHOT JA YHTEISTYÖKÄYTÄNNÖT

- esiopetusyksikön esiopetusryhmien välinen yhteistyö
- esiopetusverkosto
- yhteistyö varhaiskasvatuksen kanssa

Yhteistyö esiopetusryhmien (3 ryhmää) välillä on jokapäiväistä. Pienryhmät ja porrastetut ulkoilut takaavat sen että aikuiset ja lapset tuntevat toisensa yli ryhmärajojen. Esiopetuksen henkilökunta tapaa satunnaisesti muiden esiopetusyksiköiden työntekijöitä ja lapsiryhmille on satunnaisesti yhteisiä esiopetusikäisten tilaisuuksia. Huutijärven päiväkoti on lähin varhaiskasvatusyksikkö, yhteistyötä henkilöstön osalta on jatkuvasti, lapset saattavat tehdä vierailuja puolin ja toisin.

5 ESI- JA ALKUOPETUKSEN YHTEISTYÖ

5.1 Esi- ja alkuopetuksen toiminnan kuvaaminen

- mitä, miten

Huutijärven koulun kanssa tehdään yhteistyötä päivittäin. Käytämme samoja tiloja koulun kanssa, esim. ruokala, liikuntasali ja musiikkiluokka. Esi- ja alkuopetuksen oppilaat ja henkilökunta tapaavat toisiaan päivittäin sekä sisä- että ulkotiloissa. Yhteistyöstä on tehty vuosikello esiopetuksen vastuuopettajan toimesta.

5.2 Toimintaan käytettävä tuntimäärä viikoittain

Ei mitään kiinteää määrää, vaihtelee projektien mukaan.

5.3 Kuvatkaa miten lapsen tuki toteutuu esi- ja alkuopetuksen yhteistyössä

Varhaiskasvatuksen ja koulun työntekijät kokoontuvat sekä yhteisölliseen että oppilaskohtaiseen oppilashuoltotyöhön syksyllä omin ryhmien ja keväällä tiedonsiirron puitteissa yhdessä koulun kanssa. Saman katon alla työskennellessä lapset tulevat tutummiksi jo ennen koulun alkua ja voimme paremmin ottaa lasten tarpeita huomioon. Koulun erityisopettaja osallistuu keväällä tehostetun tuen palaveriin.

5.4 Miten esi- ja alkuopetuksen yhteistyötä suunnitellaan ja arvioidaan?

Esiopetuksen vastuuopettaja on laatinut vuosikellon, jossa myös yhteistyö on yhtenä osana. Päivitys ja arviointi kuuluu osana vuosikelloon.

6 ARVIOINTI

- esiopetuksen opetussuunnitelman mukaan vuosittain arvioidaan esiopetuksen toimintakäytännöt, opetus ja kasvatus sekä oppimisympäristö
- arviointiin osallistuvat tahot
- lasten osallisuus arvioinnissa
- vanhempien osallisuus arvioinnissa
- itsearviointi (esim. kontekstianalyysi)

Toimintaa arvioidaan joka viikko tiimipalaverissa. (siinä otetaan huomioon myös lasten ja vanhempien antama palaute).Toimintaa arvioidaan myös tammikuussa ja toukokuussa. Perheille tulee asiakaskysely keväällä.

7 PEDAGOGINEN TUKI

- kolmiportaisen tuen toteuttaminen, seuranta ja arviointi
- pedagogisen tuen tiimin toiminta (kokoontumiset, jäsenet, prosessi)

Kolmiportainen tuki toteutetaan niille lapsille joilla siihen on tarve. Toteutuksesta, seurannasta ja arvioinnista vastaa esiopetusryhmän henkilökunta, varhaiskasvatuksen erityisopettaja ja muut tuen toteuttamiseen osallistuvat henkilöt. Oppilaalle tehdään tarvittaessa pedagoginen arvio tai selvitys.

8 Tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toteuttaminen esiopetuksessa

- suunnitellaan ja toteutetaan yhdessä lasten kanssa
- miten laaditaan?
- miten toteutetaan?
- miten arvioidaan?

Lasten kanssa käydään yhdessä läpi yhteisiä toimintatapoja ja sääntöjä. Voidaan tehdä esim. kuvakortteja kuinka toimin ruokailussa. Askeleittain-materiaali antaa esikoululaiselle hyviä toimintamalleja tunteiden ilmaisuun. Kuinka meni - arviointia pystyy toteuttamaan lasten kanssa monella tavalla, esim. hymynaama, peukutus. Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma on valmistunut. Kiusaamiseen ja syrjintään puututaan heti. Mini-Verso sovitteluohjelma on käytössä lasten ristiriitojen selvittelyssä. Arjessa kannustamme lapsia leikkeihin ja toimintaan riippumatta sukupuoleen liittyvistä odotuksista. Lasten ja perheiden moninaisuutta ja erilaisia tapoja arvostetaan. Heille jotka eivät osallistu PikkuKirkko-hetkiin pidetään PikkuPohtijat-tuokio.

9 OPPILASHUOLTOSUUNNITELMA

Yksikkökohtainen oppilashuoltosuunnitelma

Yksikkö/yksiköt, joita suunnitelma koskee
Huutijärven esiopetus

1.

Oppilashuollon kokonaistarve ja käytettävissä olevat oppilashuollon palvelut
Huutijärven esiopetuksessa on kolme ryhmää. Varhaiskasvatuksen erityisopettaja on ryhmien käytössä. Neuvolan, perheneuvolan, sosiaalityön ja kuraattorin palvelut ovat käytettävissä. Henkilöstömitoitus on lain ja asetuksen mukainen.

Oppilashuollon palveluiden järjestäminen ja sen edellyttämä työn- ja vastuunjako sekä palvelujen toteuttamisessa tarvittava monialainen yhteistyö
Yhteisöllinen oppilashuoltoryhmä, jossa mukana päiväkodinjohtaja, koulun rehtori, erityisopettajat, kouluterveydenhoitaja, koulukuraattori ja koulupsykologi. Kokoukset sovittu tälle syksylle. Esiopetuksen oma OHR: Päiväkodinjohtaja, ryhmän opettajat ja varhaiskasvatuksen erityisopettaja.

Oppilashuollon palvelujen kohdentaminen yksittäisiin lapsiin/oppilaisiin, yhteisöön ja yhteistyöhön liittyviin tehtäviin sekä oppilashuollon kehittämiseen ja seurantaan
Työryhmä miettii palaverissa asioita joko yksittäisen oppilaan tai yhteisön näkökulmasta.

2.

Yhteisöllinen oppilashuolto ja sen toimintatavat

Yhteisöllisen oppilashuollon kokonaisuus, josta ilmenee yhteisöllisen oppilashuollon järjestäminen ja sen toimintatavat esiopetusyhteisön ja -ympäristön terveellisyden, turvallisuuden ja hyvinvoinnin edistämiseksi
Oppilashuoltoryhmä kokoontuu vähintään 2 krt/vuosi

Yksikkökohtaisen oppilashuoltoryhmän kokoonpano, toimintatavat ja käytännöt
Päiväkodinjohtaja, erityisopettaja, päiväkodinopettajat. Tarvittaessa mukaan kutsutaan eri asiantuntijoita.

Yhteistyö yksikön ulkopuolisten lasten ja nuorten hyvinvointia edistävien tahojen kanssa yhteisöllisen oppilashuollon kehittämisessä
Teemme yhteistyötä neuvolan, perheneuvolan, sosiaalitoimen ja koulun kanssa.

Oppilashuollon yhteistyö muun varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen kanssa sekä erityisesti esiopetuksen siirtymävaiheissa (vain esiopetus)
Teemme yhteistyötä muiden esiopetusyksiköiden ja koulun kanssa

Yhteistyö oppilaan ohjauksessa, koulutuksen siirtymävaiheissa sekä jatko-opintojen suunnittelussa (vain perusopetus)

Yhteistyö ja käytännöt kouluympäristön terveellisyden ja turvallisuuden sekä koulu yhteisön hyvinvoinnin tarkastuksissa (vain perusopetus)

Yhteistyö terveysneuvonnan ja terveystiedon opetuksen välillä
Hammashoitajan käynti syksyllä

Järjestyssäännöt

Poissaolojen seuraaminen, niistä ilmoittaminen ja niihin puuttuminen
Huoltajan ilmoittaa lapsen poissaolosta esiopetusryhmään.

Tapaturmien ehkäisy sekä ensiavun järjestäminen ja hoitoonohjaus
Turvallisuussuunnitelmassa ohjeet ensiavusta. Koulun turvakävelyyn osallistuu myös esiopetus

Tupakkatuotteiden, alkoholin ja muiden päihteiden käytön ehkäiseminen ja käyttöön puuttuminen (vain perusopetus)

Oppilaskuljetusten odotusaikoja ja turvallisuutta koskevat ohjeet
Turvallisuussuunnitelmassa ohjeistus tähän
Suunnitelma lasten/oppilaiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä
Toimintaa ohjaa Kangasalan kaupungin esiopetussuunnitelma. Mini-Verso-koulutus antaa hyvää pohjaa näiden tilanteiden välttämiseen ja ennaltaehkäisyyn ja ratkaisemiseen. Turvallisuussuunnitelma antaa tähän valmiuksia.
Toiminta äkillisissä kriiseissä ja uhka- ja vaaratilanteissa
Koulu- ja esiopetuksen turvallisuussuunnitelma ohjeistaa näissä
3.
Yksilökohtaisen oppilashuollon järjestäminen lapsen/nuoren kehityksen, hyvinvoinnin ja oppimisen seuraamiseksi ja edistämiseksi sekä yksilöllisten tukitoimien toteuttamiseksi
Yksilökohtaisessa oppilashuoltopalaverissa käsitellään vain yhden oppilaan asiaa kerrallaan. Pedagogisen arvion käsittely: palaverista ilmoitetaan vanhemmille ja heillä on oikeus osallistua lapsensa asian käsittelyyn. Palaverissa täytetään EO/PO 51 lomake. Tehostetun tai erityisen tuen palaveri: tähän tarvitaan vanhempien kirjallinen suostumus (suostumus oppilashuoltoa varten). Useimmiten palaveri on moniammatillinen. Lapsen esiopetuksen oppimissuunnitelma tehostettua tukea varten (EO 13) tai HOIKS (EO 23) ja EO/PO 51 arkistoidaan yhdessä lupalapun kanssa johtajan toimistoon.
Yhteistyö kouluterveydenhuollon laajoissa terveystarkastuksissa (vain perusopetus)
Lapsen/oppilaan sairauden vaatiman hoidon, erityisruokavalion tai lääkityksen järjestäminen esiopetuksessa
Esioppilaalle järjestetään hänen sairauden vaatiman hoidon, erityisruokavalion tai lääkityksen vaatimat järjestelyt niissä puitteissa kun se yksikössä on mahdollista.
Yhteistyö tehostetun ja erityisen tuen, sairaalaopetuksen yhteydessä sekä joustavan perusopetuksen yhteydessä
Esiopetuksen oppilashuollon tuki lapsen elämäntilanteesta johtuvissa vaikeuksissa, kuten perhe- ja lähisuhdeväkivalta tai päihde- ja mielenterveysongelmat (esiopetus)
Yhteistyö sisiaalitoimen ja poliisin kanssa tehdään tilanteen sitä vaatiessa.
Perusopetuksen oppilashuollon tuki kurinpitörajoitusten tai opetukseen osallistumisen epäämisen yhteydessä (vain perusopetus)
Asiantuntijaryhmän kokoaminen ja suostumuksen hankkiminen sekä ryhmän yhtenäiset menettelytavat yksittäistä oppilasta koskevan asian käsittelyssä
ks kohta 3
Oppilashuoltokertomusten laatiminen ja säilytys
ks kohta 3

Yhteistyö esiopetuksen/koulun ulkopuolisten palvelujen ja yhteistyökumppaneiden kanssa, kuten perheneuvola, lastensuojelu, erikoissairaanhoido, nuorisotoimi ja poliisi
kts kohta 3

4.

Oppilashuollon yhteistyön järjestäminen lasten/oppilaiden ja huoltajien kanssa
Oppilashuollon tiedote jaetaan perheille, sitä läpikäydään tarvittaessa vielä vanhempainilloissa. Jokaiselle lapselle laaditaan esiopetussuunnitelma yhdessä vanhempien kanssa. Tarvittaessa järjestetään ns. vanhempainvartteja. Keväällä käydään keskustelu kouluun siirtymiseen liittyvistä asioista, tieto välitetään koululle.

Lapsen/oppilaan ja huoltajan osallisuus yhteisöllisen ja yksilökohtaisen oppilashuollon suunnittelussa, toteuttamisessa ja arvioinnissa

Yksittäisen lapsen asioita käsiteltäessä vanhemmat voivat osallistua yhteisölliseen suunnitteluun oman lapsen asioiden osalta. Yksilökohtaiseen suunnitteluun vanhemmat osallistuvat aina oman lapsensa osalta.

Yhteisöllisen ja yksilökohtaisen oppilashuollon periaatteista ja menettelytavoista tiedottaminen huoltajille ja yhteistyötahoille

Yhteisöllisestä oppilashuoltosuunnitelmasta ilmoitetaan aina niille huoltajille, joiden lapsia ko. suunnitelma koskee. Yksilökohtaisen suunnitelman tiedotus koskee lapsen huoltajia ja niitä yhteistyötahoja jotka osallistuvat suunnitelman laadintaan, toteutukseen ja arviointiin.

5.

Oppilashuollon toteuttaminen ja seuraaminen

Oppilashuoltotyöryhmä kokoontuu vähintään 2 krt/vuosi. Kuluvan kauden asioihin palataan tarvittaessa useammin, mutta keväällä viimeistään arvioidaan toteumaa

Kangasalla 30 / 08 2018

Yksikön/yksiköiden esimiehen/esimiesten allekirjoitus
